

[Ellinger.]

somt vilde man ved at ændre dette Forhold paa en fornuftig Maade kunne have bragt Tilskuddet noget ned.

Det blev ogsaa nævnt i Fjor, at det var vanskeligt at finde Lærere til Navigationsskolerne, og dette er intet Under, naar man ser paa, hvorledes Lærerpersonalet er lønnet, og lønnet i Forhold til det Arbejde, det skal præstere, og den Uddannelse, det har. Thi af disse Navigationsskolelærere kræver man for det første den fulde sømandsmæssige Uddannelse, altsaa baade Styrmandseksamen og Skibsførereksamen, og saa sendes de desuden ind paa den polytekniske Læreanstalt, hvor de, hvis de ikke i Forvejen er Studenter, maa tage Adgangseksamen til Læreanstalten, eventuelt Artium; derefter gaar de paa den polytekniske Læreanstalt endnu i to Aar og faar Undervisning i Matematik, Fysik og vistnok ogsaa rationel Mekanik — jeg har Fornøjelsen en Gang om Aaret at se dem ved det grønne Bord. Naar de saa bliver fast ansat som Lærere, faar de en Løn, efter Loven af 1. April 1922, der begynder med 3 000 Kr. og stiger i Løbet af 15 Aar til 4 800 Kr., og saa har de Mennesker ingen Pensionsret. Og medens de er Lærere ved Navigationsskolerne, kan man paalægge dem et overordentlig stort Arbejde; medens de kommunale Læreres Arbejdstid ikke gaar ud over 36 Timer, til en højere Løn, saa skal disse Lærere, hvis Uddannelse er meget omfattende, kunne undervise i indtil 39 Timer ugentlig og desuden afholde Observationsøvelser og lignende udenfor Skoletiden i det Omfang, som Undervisningsformen kræver. Man maa derfor indrømme, at det er ikke meget fristende for dygtige Mennesker at gaa den Vej at blive Navigationslærere, og jeg benytter Lejligheden til at udtale Haabet om, at man fra Ministeriets Side vil søge at forbedre disse Menneskers økonomiske Forhold — disse Mennesker, der giver sig hen til en saa omfattende Uddannelse som den, jeg her har nævnt — og lønne dem nogenlunde i Forhold til det, der kræves af dem. Saa vil man vel ikke i Fremtiden høre Klager over, at det er umuligt at skaffe det tilstrækkelige Antal Lærere til Navigationsskolerne.

Med Hensyn til det foreliggende Forslag indser vi, at der ikke er andet at gøre end at nedlægge denne Skole, og vi vil derfor stemme for Nedlæggelsen.

Gunnar Fog-Petersen: Da vi i 1922 behandlede Spørgsmaalet om Navigations-

undervisningen her i Tinget, stillede jeg et Ændringsforslag, som gik ud paa at reducere Navigationsskolerne's Antal til 2, og et Underændringsforslag, som gik ud paa eventuelt at henlægge den ene af disse Skoler til Nordjylland. Det er imidlertid ikke gaaet saaledes endnu, men hvad jeg sagde den Gang, tror jeg den Dag i Dag er rigtigt: at der ikke her i Landet er Brug for mere end to Navigationsskoler, og at det vil være bedre at have to moderne Skoler med tidssvarende Apparater og vellønnede Lærere end mange smaa Skoler, beregnet paa en helt anden Form for Skibsfart end den, der er, og den, der kommer. Ud fra denne Betragtning, som jeg ogsaa senere har gjort gældende, kan jeg tiltræde det foreliggende Lovforslag. Derimod kan jeg ikke udtale Tilfredshed med den højtærede Ministers delvise Tilsgagn om ikke at ville gaa videre i sin Reduktion af Antallet af disse Skoler, og heller ikke kan jeg anerkende Ministerens Udtalelse om, at man har tilstræbt en rimelig Fordeling ud over Landet af Navigationsskolerne, idet i hvert Fald de to ligger klos op ad hinanden, og alle fire ligger paa en Linie i den sydlige Del af Landet, saaledes at Hovedparten af Landet har en lang og meget besværlig Adgang til disse Skoler.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne udtale min Beklagelse over, at den Udvikling, som er foregaaet med Navigationsskoleundervisningen, ogsaa er gaaet ud over den store og dog ikke lige gyldige Landsdel, der hedder Nordjylland. Hvis man lod udfærdige et Danmarkskort og derpaa satte ind, med røde Prikker f. Eks., de Statsinstitutioner af enhver Art, som findes her i Landet, saa vilde dette Kort komme til at vise — hvad der i og for sig er rimeligt — en stærk Koncentration om Hovedstaden, en Koncentration, der dog kan være for stærk og rimeligvis er for stærk. Dernæst vilde det vise et stærkt rødplet Sønderyland, og det er der i og for sig heller ikke noget at sige til, selv om man ogsaa der kan gaa for vidt i den Retning. Meget taler for, at de genvundne Landsdele forsynes med Statsinstitutioner; det kan have sin Betydning. Men det, som dette Kort særlig vilde vise, vilde være hele den nordjydske Landsdel praktisk talt fuldstændig blottet for den Slags Institutioner; de faa, der har været tilbage, Redningsvæsenet, Navigationsskolen, er nu nedlagt eller flyttet, og jeg har hørt en Fugl synge om, at man ogsaa vil nedlægge det eneste Stats-